

ul. FOKSAL 3/5
00-366 WARSZAWA
tel.: (0-48-22) 828 59 30 - 32,
fax: (0-48-22) 827 87 18
e-mail: info@izbaprasy.pl
NIP 525-15-72-357

Warszawa, dnia 26 czerwca 2009 r.

Pan
Bogdan Zdrojewski
Minister Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Szanowny Panie Ministrze!

Izba Wydawców Prasy, zrzeszająca wydawców dzienników i czasopism, jest żywotnie zainteresowana efektami prac dotyczących Prawa prasowego. Przepisy tej ustawy bezpośrednio dotyczą działalności wydawców, określają warunki funkcjonowania redakcji oraz prawa i obowiązki dziennikarzy.

Potrzeba nowelizacji ustawy Prawo prasowe była wielokrotnie podnoszona przez Izbę. Naszym zdaniem winna mieć ona charakter ograniczony i sprowadzać się głównie do tzw. „dekomunizacji” aktu prawnego z 1984 r., pełnej dekryminalizacji i zdecydowanej liberalizacji tego prawa. Liberalizacja winna umożliwiać prasie pełne wykonywanie jej zadań, a z drugiej strony - ułatwiać prowadzenie działalności wydawniczej w warunkach kryzysu gospodarczego, dotyczącego szczególnie prasy drukowanej, i ostrej konkurencji na rynku mediów oraz rosnącego piractwa treści prasowych.

Kierując się tymi przesłankami, Izba przygotowała własny projekt nowelizacji Prawa prasowego, który był prezentowany opinii publicznej, m.in. na konferencji zorganizowanej przez MKiDN w Radziejowicach i na Ksawerowie. Członkowie Izby uważają, że z obecnym prawem prasowym wiąże się wypracowana praktyka i orzecznictwo, które jest wartością dodaną, pozwalającą je rozumieć. Uważamy także, że istota ewentualnych zmian winna zmierzać w kierunku deregulacji ustawowej, którą należy zastępować mechanizmami środowiskowych samoregulacji. Ich przykładem jest praktycznie stosowany Kodeks Dobrych Praktyk Wydawców Prasy.

Izba uczestnicząc w konsultacjach prowadzonych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczących nowelizacji Prawa prasowego z zadowoleniem stwierdza, że przedłożony projekt zmierza do ograniczonych zmian, których część pokrywa się z postulatami środowisk wydawniczych i dziennikarskich.

Przedstawiony w czerwcu br. do konsultacji projekt nowelizacji Prawa prasowego nie pozwala jednak na ocenę jednoznaczną. Bez wątplenia podejmuje on priorytet „zdekomunizowania” dotychczasowej ustawy. Usunięto w nim terminy i instytucje, które były relikdami poprzedniego ustroju, uporządkowano ustawę pod względem instytucjonalno-prawnym, dostosowując szereg przepisów do obecnych warunków.

Niestety, w ocenie Izby zastrzeżenia budzi realizacja innego priorytetu, czyli dostosowania przepisów ustawy do nowych wyzwań technologicznych.

Ponadto, Projekt nie realizuje w pełni postulatów środowisk dziennikarskich i wydawniczych bądź organizacji zajmujących się ochroną swobody wypowiedzi i wolności prasy. Pomimo istotne-

go złagodzenia dotychczasowych obostrzeń utrudniających prasie wypełnianie jej funkcji, pozostawiono nadal wiele przepisów budzących wątpliwości.

Projekt obciążony jest ponadto podobnym grzechem braku precyzji, co sama ustawa. Jego rozwiązania nadal więc ograniczają możliwości wolnej prasy, zdanej na dowolne i - mimo istniejącego orzecznictwa - często sprzeczne interpretacje niektórych norm Prawa prasowego. Projektowana nowelizacja pomija też szereg rozwiązań, które należałoby wprowadzić do ustawy z pożytkiem dla publicznej debaty i misji prasy.

Naszym zdaniem Projekt może być podstawą do dalszych prac nad nowelizacją Prawa prasowego. Oczekujemy jednak, że w ich toku autorzy Projektu z większą uwagą i otwartością wysłuchają wydawców, wykorzystując formułowane od dawna przez Izbę postulaty.

Analizując przedstawiony nam do oceny projekt wskazujemy na trzy podstawowe grupy zagadnień, które wymagają szczególnej uwagi w toku dalszych prac.

Pierwsza grupa zagadnień dotyczy kontrowersyjnych rozwiązań przyjętych w Projekcie a Dotyczących m.in.:

- nieprecyzyjnej definicji pojęć „prasa” czy „publikacja prasowa” oraz związanego z tym ryzyka dotyczącego zakresu obowiązku rejestracji pracy elektronicznej;
- braku pełnej depenalizacji (dekryminalizacji) ustawy;
- potrzeby doprecyzowania przepisów dotyczących sprostowań i autoryzacji;
- ograniczeń dotyczących osoby redaktora naczelnego.

Druga grupa istotnych zagadnień wiąże się z tym, czego w Projekcie zabrakło, a w tym m.in.:

- zakazu prowadzenia działalności prasowej przez organy państwowe i samorządowe;
- wykreślenia w całości art. 22 prawa prasowego mówiącego o możliwości zawieszenia wydawania tytułu prasowego;
- wprowadzenia odpłatności za komunikaty organów państwowych i samorządowych (z wyłączeniem tych, które dotyczą klęsk żywiołowych);
- złagodzenia obostrzeń wynikających z art. 13 prawa prasowego;
- wprowadzenia wymogu zwykłej staranności obowiązującej w obrocie w miejsce nieprecyzyjnego pojęcia „szczególna staranność”.

I wreszcie trzecia grupa zagadnień wiąże się z ewidentnymi błędami natury legislacyjnej i stylistycznej występującymi m.in. w pkt 4, 7, 8, 15, 18 i 19 Projektu.

W załączeniu przedstawiamy szczegółową opinię dotyczącą zapisów Projektu nowelizacji, a także zestawienie obejmujące treść dotychczasowej ustawy, zapisy Projektu i propozycje tych zapisów formułowane przez Izbę.

Nowelizacja Prawa prasowego winna być efektem konsensu środowisk politycznych oraz dziennikarzy i wydawców, których Projekt ten głównie dotyczy. Obecna wersja Projektu jest jednak nie do zaakceptowania, gdyż nie uwzględnia wielu istotnych postulatów wydawców prasy i dziennikarzy.

Załączając nasze uwagi wyrażamy jednocześnie nadzieję, że zostaną one wykorzystane w dalszych pracach nad ewentualną nowelizacją Prawa prasowego. Deklarujemy gotowość do dalszego aktywnego udziału w tych pracach i wszelką pomoc przy formułowaniu konkretnych zapisów.

Z wyrazami szacunku

Wiesław Podkański
Prezes Izby Wydawców Prasy

Załączniki:

- szczegółowa opinia nt. Projektu nowelizacji Prawa prasowego
- zestawienie aktualnych zapisów Prawa prasowego, zapisów Projektu i zapisów proponowanych przez IWP